

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund og hovedindhold

1.1. Forebyggelsespolitisk Råd har i forbindelse med sin beretning for perioden 1992-1994 behandlet rådsstrukturen og peget på, at en ændring heraf bør overvejes. Sigtet med en ændring skulle være, at rådets karakter af at være et af leddene i den samlede forebyggelsesmæssige indsats i landet kunne blive præciseret.

Rådet har ikke peget på én bestemt struktur, men har fremhævet hensynet til effektivitet, repræsentativitet og uafhængighed. Rådet har i den forbindelse fremhævet, at en højere grad af effektivitet i arbejdet vil kunne opnås med et råd med et væsentligt mindre medlemstal.

1.2. På denne baggrund har regeringen revurderet den rådsstruktur, som blev fastlagt ved lov i 1990. Regeringen finder især, at rådets betænkeligheder med hensyn til det meget store medlemsantal – 24 medlemmer ialt – bør imødekommes. En konstruktion – med et lille råd bestående af personligt udpegede, kombineret med et repræsentantskab, hvori de berørte foreninger og organisationer fortsat kan bidrage til vurderinger og forslag – vil kunne løse det påpegede problem og samtidig indebære en styrkelse af rådets funktionsevne.

I delvis forlængelse heraf foreslås en justering af rådets lovbestemte opgaver og nedlæggelse af Alkoholpolitisk Forum som et stående udvalg under rådet.

Bortset fra en mindre konsekvenslignende rettelse berører lovforslaget ikke Tobaksskaderådets struktur og opgaver.

1.3. Det Forebyggelsespolitiske Råd blev i medfør af lov nr. 314 af 16. maj 1990 nedsat pr. 1. august 1990. Samtidig hermed blev det hidtidige Forebyggelsesråd nedlagt.

Baggrunden for loven var et ønske om at skabe bedre muligheder for at se den samlede forebyggelsesindsats som en helhed. Formålet var endvidere at skabe et forum for samarbejde med de sundhedsfremmende og sygdoms- og misbrugsbekæmpende foreninger for at opnå større effekt af de mange fore-

byggelsesinitiativer. Til grund for lovforslaget lå samtidig den opfattelse, at det politiske ansvar for forebyggelsesopgaven ligger hos den enkelte ressortmyndighed og skal løses af de sædvanlige politisk ansvarlige. Man så imidlertid fortsat et behov for, at et uafhængigt råd har til opgave løbende at vurdere og overvåge denne indsats, herunder at indsatsen på de forskellige områder ses i sammenhæng.

Herom har Forebyggelsespolitisk Råd i sin seneste beretning anført, at der i rådet ikke savnes forståelse for, at man med den nugældende lovgivning har ønsket klart at placere det politiske driftsansvar for statslige forebyggelsesaktiviteter hos sundhedsministeren, ligesom rådet har forståelse for tanken om, at et uafhængigt organ som Forebyggelsespolitisk Råd, der dermed ikke har udførende opgaver, kan bidrage med vurderinger, anbefalinger og kritik.

Om lovens forarbejder henvises til Folketingstidende 1989/90 spalte 2856-2858 (fremsættelse), Spalte 4380-4410 (1. behandling), spalte 9110-9119 (2. behandling), spalte 9292-9298 (3. behandling), tillæg A, spalte 2469-2480 (lovforslaget), tillæg B, spalte 10231040 (betænkning) samt tillæg C, spalte 539-542 (den vedtagne lov).

Det Forebyggelsespolitiske Råd har siden nedsættelsen i 1990 afleveret en beretning hvert andet år. Rådet er således inde i sin tredje virksomhedsperiode, der løber fra august 1994 til juli 1996.

2. Andre strukturelle spørgsmål

2.1. Forebyggelsespolitisk Råd har tillige fundet det væsentligt at fastslå, at et organ med et mere formaliseret mandat er ønskeligt – samtidig med en fastholdelse af, at rådet ikke skal påtage sig udførende opgaver. Forebyggelsespolitisk Råd bør derfor på forebyggelsesområdet kunne fungere som naturligt høringsorgan for sundhedsministeren og – i relevant omfang – for regeringens øvrige ministre.

På foranledning af denne tilkendegivelse fra rådet er der nu i Sundhedsministeriet indført en fast praksis for høring af rådet over alle væsentlige nye forebyggelsesinitiativer. Regeringen ser ikke noget grundlag for at instituere et specielt, formaliseret krav om høring af rådet, som jo i forvejen har fri